

การพัฒนาแบบจำลองการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การออกแบบการจัดการเรียนรู้
ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู
The Development of Instructional Model Based on Blended
Learning of New Normal to Enhance the Competency of Learning
Management Design Based on Active Learning for Student Teacher

แฝงกมล เพชรเกลี้ยง¹

Fangkamol Phetklang¹

ทรศนัย โกวิททยากร²

Thasanai Gowithayakorn²

จิราพร อุทัยวัฒน์³

Jiraporn Uthaiwat³

ทัชชา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา⁴

Tuchcha Parakawong Na Ayutthaya⁴

มาเรียม นิลพันธุ์⁵

Maream Nillapun⁵

Received : August 18, 2020 Revised : October 26, 2020 Accepted : November 5, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู 2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้ 2.1 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal 2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก และ 3. เพื่อรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 1 ที่ลงทะเบียน

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

¹ Corresponding author Email: pun040thailand@gmail.com

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต วิทยาเขตสุพรรณบุรี

Faculty of Education, Suphanburi Campus Suan Dusit University

³ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

La-orutis Demonstration School, Suan Dusit University

⁴ โรงเรียนจิตรลดา

Chitralada School

⁵ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

Faculty of Education, Silpakorn Sanamchandra

เรียนในรายวิชา (1100301) การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 30 คน โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู และแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกวิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบ “SKIPP Model” มีองค์ประกอบ ดังนี้ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 S - Stimulus learning (ขั้นเข้าสู่บทเรียน) ขั้นตอนที่ 2 K - Knowledge Construction (ขั้นแลกเปลี่ยนสร้างองค์ความรู้) ขั้นตอนที่ 3 I - Incheck understand (ขั้นตรวจสอบความเข้าใจ) ขั้นตอนที่ 4 P - Product design (ขั้นสร้างชิ้นงานชิ้นใหม่) ขั้นตอนที่ 5 P - Process of reflect (ขั้นแลกเปลี่ยนความคิด) ซึ่งรูปแบบนี้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่านักศึกษาครูมี 1) สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักศึกษาครูมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบผสมผสาน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ แนวคิดเชิงรุก

Abstract

The research aims to: 1. Develop and find the efficiency base on active learning of teaching model in conjunction with social media to promote learning management competencies of students and teachers in the New Normal era. 2. Evaluate the effectiveness of the conceptual teaching model, being proactive in conjunction with social media. And endorsed the teaching model based on active learning in conjunction with social media. The sample group was the fourth year students in elementary education. Bachelor of Education, Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University in Academic Year 2020, totaling 14 students. The research instruments included base on active learning of teaching model in conjunction with social media. Pattern Manual Competency in learning management. And learning management plan Learning management competency test form for teacher students Model satisfaction assessment. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test dependent.

The results of the research were as follows: 1. The “SKIPP Model” has the following elements: principles, objectives learning management process consists of 5 steps. 1. Preparation stage 2. Participation stage 3. Knowledge creation stage 4. Improvement and development stage and conditions for applying the pattern, this format is effective 80/80. 2. Effectiveness of the

model found that students and teachers had. 1) Different learning management competencies before and after learning management based on active learning of teaching model in conjunction with social media. 2) Students and teachers are satisfied with teaching model base on active learning in conjunction with social media.

Keywords: Blended Learning, Learning Design, Active Learning

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างหลักประกันว่า เด็กปฐมวัยทุกคนจะได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน ประถมศึกษา ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและมีผลลัพธ์ทางการเรียน ที่มีประสิทธิผล ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและมีคุณภาพ กำลังแรงงานมีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มผู้พิการและด้อยโอกาสเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม มีการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ เพื่อการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน โดยการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นเพราะครูถือว่าเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ครูเป็นกลุ่มบุคคลด่านหน้าและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเนื่องจากสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาครูและเตรียมครูที่จะเข้าสู่วิชาชีพให้มีสมรรถนะสูง โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนรู้ เพราะครูต้องพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นการศึกษาและพัฒนาครูเพื่อเพิ่มสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะสร้างครูให้บังเกิดศักยภาพทาง สมรรถนะที่สูงก้าวสู่ความเป็น “ครูมืออาชีพ (Professional Teacher)” ที่แท้จริงต่อไป (ยนต์ ชุ่มจิต, 2546) ธวัชชินี โรจนาวี (2544) ได้ศึกษาเรื่อง เส้นทางการเป็นครูแห่งชาติพบว่า คุณลักษณะหนึ่งของครูแห่งชาติหรือครูที่ดีต้องต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในปัจจุบันพบปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมากมาย ดังผลการวิจัยของ ฉัตรชัย หวังจมี และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) ที่ชี้ให้เห็นว่าครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม ด้วยความคิดที่ว่า ครูจะต้องมีความรู้มากกว่านักเรียน จึงทำให้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นลักษณะที่ครูถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียน โดยการเล่า บอก สอนตามหนังสือ หนังสือมีเนื้อหาเช่นไรก็สอนให้กับนักเรียนไปอย่างนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF: Thai Qualifications Framework for Higher Education) เพื่อใช้เป็นทิศทางให้กับสถาบัน ผลิตรุ่นนำไปใช้พัฒนานิสิต นักศึกษาครูให้เป็นผู้มีคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ 6 ด้าน อันได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ ทางปัญญา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2558) กล่าวว่า ครูในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความสามารถในสาขาวิชาประกอบด้วย 6 คุณลักษณะย่อยได้แก่ 1) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา 2) มีเทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย 3) มีทักษะการคำนวณ 4) มีความสามารถในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย

5) รู้จักและเข้าใจผู้เรียน 6) มีความสามารถในการพัฒนาหลักสูตรจัดทำแผนการสอน กิจกรรม และการประเมินผล ที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ดังนั้นกระบวนการผลิตครูในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ที่มีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้เป็นอันดับต้นๆ เนื่องจากเป็นสมรรถนะสำคัญที่ครูทุกคนจำเป็นต้องมี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิภา ปรีชญพทุทธ์ (2560) เรื่องการพัฒนารูปแบบการผลิตครูเพื่อรองรับการศึกษายุค 4.0 ที่พบว่า สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่ยังต้องคงไว้และต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นรองรับกับการศึกษายุค 4.0 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่า ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทตนเองจากการเป็นผู้บรรยายเป็น คณะผู้สอนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันออกแบบกิจกรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (Pedagogy) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้สามารถสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเองโดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และแนะนำการเข้าถึงองค์ความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในห้องเรียน ซึ่งกระบวนการเรียนรู้นั้นเรียกว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การสอนรูปแบบเก่าผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และแนวคิด ส่วนผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้จึงเป็น วิธีการที่น่าเบื่อ ผู้เรียนเป็นผู้รอรับความรู้ฝ่ายเดียว ทำให้ผู้เรียนมีภาระจดจำสั้น ขาดทักษะการอ่าน การคิด ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้มากขึ้น โดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก แนะนำช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ ส่งผลทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จึงช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในชั้นเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน สนใจ และเพิ่มแรงจูงใจให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้ (Morale, 2000) อ้างถึงใน นนทลี พรธาดาวิทย์ (2559 : 18)

ในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด -19 ทำให้เกิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คนทั่วโลกในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก “ชีวิตวิถีใหม่” (New Normal) เป็นแนวทางที่หลาย ๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรมในช่วงไวรัสตัวนี้ออกมาระบาด มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปรูปแบบวิถีชีวิตไป จากที่เคยออกจากบ้าน เพื่อไปทำงาน ไปโรงเรียน ต้องหันมาทำทุกอย่างที่บ้าน ต้องเว้นระยะห่างสำหรับบุคคล ล้างมือบ่อย ๆ เช็ดมือด้วยแอลกอฮอล์ เป็นต้น ราชบัณฑิตยสภา ได้บัญญัติศัพท์ "New Normal" เพิ่มเข้ามา โดยมาลี บุญศิริพันธ์ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์นิเทศศาสตร์ราชบัณฑิตยสภา ได้อธิบายคำว่า New Normal แปลว่า ความปกติใหม่ ฐานวิถีชีวิตใหม่ หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต อันเนื่องมาจากมีบางสิ่งมากระทบ จนแบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คนในสังคมคุ้นเคยอย่างเป็นปกติและเคยคาดหมายล่วงหน้าได้ ต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย รูปแบบวิถีชีวิตใหม่นี้ ประกอบด้วยวิถีคิด วิธีเรียนรู้ วิธีสื่อสาร วิธีปฏิบัติและการจัดการ การใช้ชีวิตแบบใหม่เกิดขึ้นหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงและรุนแรงอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัจจุบันมากกว่าจะอ้างรักหาวิถีดั้งเดิมหรือหวนหา ถึงอดีต ในสถานการณ์โควิด-19 ระบาด เราควรเปลี่ยนให้ทุก ๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติ ในหลายประเทศที่ประกาศมาตรการปิดโรงเรียน รัฐบาลมักจะออกมาตรการด้านการเรียนรู้มารองรับ ด้วยการเรียนทางไกลรูปแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของพ่อแม่ และความพร้อมตามช่วงวัยของเด็ก สำหรับประเทศไทย ความท้าทายในการเปลี่ยนครั้งนี้ไม่ใช่แค่การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในสถานการณ์โควิด-19 เท่านั้น แต่ควรเป็นการ “เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส” ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้ของไทยจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ต้องปรับใหญ่ทั้งระบบการเรียนรู้ที่ต้องสอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของเด็ก (ภูษิมา ภิญญสินวัฒน์, 2563) การเรียนการสอนแบบเดิมที่มีครู อาจารย์ อยู่ในชั้นเรียน จะถูกปรับรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบใหม่มากขึ้น โดย

การนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาสนับสนุนในด้านการจัดการเรียนรู้ (ทับทิมทอง กอบัวแก้ว, 2563) จึงจะเห็นได้ว่า สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ ZOOM , GOOGLE MEET , FACEBOOK , LINE , GOOGLE CLASSROOM เป็นต้น ถูกนำมาเป็นทางเลือกสำหรับประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อตอบโจทย์การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิด เรียนรู้ ทำงานแก้ปัญหา สื่อสาร และร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับตัวและใช้ชีวิตในโลกอนาคตอย่างมีความสุข (ดิเรก อัครชาติ, 2563) การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่นิยมนำมาใช้ในการจัดเรียนการสอนดังกล่าว เป็นการบูรณาการระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (Traditon Leaming) หรือห้องเรียนแบบปกติรวมกับการจัดการเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ เข้ามาช่วยในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ไพฑูรย์ กานต์ธัญลักษณ์ (2557) กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานมีความยืดหยุ่นหรือเผยแพร่การเรียนรู้สู่ผู้เรียน เป็นที่ยอมรับของผู้เรียนและนำมาปรับใช้กับการเรียนการสอนเป็นการจัดการเรียนการสอนทางไกลโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยผสมผสานกับการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิม (Traditonal education) หรือเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนแบบเผชิญหน้ากับการเรียนแบบออนไลน์เข้าด้วยกัน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ทั้งจากการเรียนทั้งจากการเรียนแบบออนไลน์และการมีส่วนร่วมในการเรียนแบบดั้งเดิม การเรียนแบบผสมผสานช่วยให้ประหยัดเวลาและลดการใช้ทรัพยากร สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่ท้าทายตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลและศักยภาพทางการเรียนของผู้เรียน การเรียนแบบผสมผสาน (Blended Learning) สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่ได้เรียนมากกว่าการเรียนออนไลน์หรือการเรียนในห้องเรียนแบบดั้งเดิมเพียงอย่างเดียว

ดังนั้นจากความเป็นมา ความสำคัญ ปัญหาและสาเหตุต่าง ๆ ประกอบกับการศึกษาแนวคิดทางการศึกษาที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ทำให้คณะผู้วิจัยเห็นความสำคัญของสิ่งที่เกิดขึ้นและมีความสนใจจะพัฒนาการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาคู

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาคู
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาคู โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาคู ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal
  - 2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก
3. เพื่อรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก

สมมติฐานการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาคูที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

3. นักศึกษาครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครูอยู่ในระดับดีมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 315 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในปีการศึกษา 2563 ภาคเรียนที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา (1100301) การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก จำนวน 30 คน โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยออกแบบขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู การศึกษาข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วย 1) การศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 2) การศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) การระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ในการศึกษาวิเคราะห์สิ่งที่คาดหวังกับสภาพที่เป็นจริง ผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการผลิตครูตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนจำนวน 7 คน และนักศึกษาจำนวน 9 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 2 คน ส่วนการวิเคราะห์หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal และศึกษาสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร วรรณกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน แบบสัมภาษณ์นักศึกษา และแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) ออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D&D) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู ซึ่งประกอบด้วยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วัตถุประสงค์ และ

กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แล้วทำการหาคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal (E₁/E₂) โดยใช้เกณฑ์ 80/80 กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) หาประสิทธิภาพแบบรายบุคคล (Individual Tryout) 1:1 ไปทดลองใช้กับนักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาไทยชั้นปีที่ 3 จำนวน 3 คน 2) หาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) 1:10 กับนักศึกษาครูสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปชั้นปีที่ 3 จำนวน 9 คน และ 3) หาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม (Field Tryout) 1:100 กับนักศึกษาครูสาขาวิชาการประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 30 คน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal มีประสิทธิภาพสำหรับนำไปทดลองใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคือ แบบตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎีความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของต้นแบบรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมืออยู่ระหว่าง 0.8-1.00

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) ทดลองใช้ (Implementation : I) การนำรูปแบบไปใช้ เป็นการนำต้นแบบรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในภาคสนาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู โดยเป็นการหาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบการวิจัยก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs) มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) นำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาคณิตศาสตร์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา แล้วจึงวัดสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครูก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal และความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู และแบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test แบบ Dependent

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) ประเมินผล (Evaluation : E) เป็นขั้นของการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู ในขั้นตอนที่ 3 ได้แก่ สมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู และความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เอสเคไอพีพี (SKIPP MODEL) ให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู
2. คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู
3. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal

4. แบบประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครู
5. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี ได้แก่ ปรัชญาพัฒนาการนิยม ทฤษฎีพุทธินิยม ทฤษฎีมนุษยนิยม และแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกจนได้รูปแบบการสอนมีชื่อว่า เอสเคไอพีที (SKIPP MODEL) ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

หลักการ

1. เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ที่ใช้การเรียนแบบดั้งเดิมหรือเผชิญหน้ากับการเรียนแบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
2. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
3. เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. เน้นผู้เรียนมีความสามารถในการนำองค์ความรู้มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และสะท้อนผล เพื่อนำแนวทางไปใช้ในพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน และสามารถสร้างองค์ความรู้ เพื่อนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกได้

2. เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ของนักศึกษาในยุค New Normal กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 S - Stimulus learning (ขั้นเข้าสู่บทเรียน) เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ อยากรู้ อยากเห็น และสนใจที่จะเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 K - Knowledge Construction (ขั้นแลกเปลี่ยนสร้างองค์ความรู้) เป็นขั้นการศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิม และแลกเปลี่ยนร่วมกันเพื่อขยายความรู้ความเข้าใจของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

ขั้นตอนที่ 3 I - Incheck understand (ขั้นตรวจสอบความเข้าใจ) เป็นขั้นการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ เพื่อแบ่งปันความรู้ความเข้าใจให้ผู้อื่นรับรู้โดยใช้เทคนิค Graphic Organizer และช่วยกันตรวจสอบ

ขั้นตอนที่ 4 P - Product design (ขั้นสร้างชิ้นงานชิ้นใหม่) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก

ขั้นตอนที่ 5 P - Process of reflect (ขั้นแลกเปลี่ยนความคิด) เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสะท้อนผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ถูกจัดทำขึ้น เพื่อนำแนวทางไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้

เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ ในการนำรูปแบบการเรียนรู้ เอสเคไอพีที (SKIPP MODEL) ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น มีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ 3 ประการ คือ 1) ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ 2) นักศึกษามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกันและนักศึกษาที่ผู้สอน รวมทั้งมีความมุ่งมั่นและตั้งใจในการนำองค์ความรู้มาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกได้ และ 3) สัณฐานอินเทอร์เน็ตต้องมีความเร็วและแรงตลอดการสอน

ผลการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้ค่าความเหมาะสม สอดคล้องมีค่าเฉลี่ย ระหว่าง 3.80-4.60 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระหว่าง 0.52-0.86 ซึ่งแสดงว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู เอสเคไอพีที (SKIPP MODEL) ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องเชิงโครงสร้าง สามารถส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครูได้

2. ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู สรุปผลได้ ดังนี้

2.1 ผลการประเมินสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู พบว่าคะแนนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{X}$ = 24, S.D. = 1.86) สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 13, S.D. = 3.12)

2.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก ของนักศึกษาครู พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาครูที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.61)

3. การรับรองรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกสามารถส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครูในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

การอภิปรายผล

1. รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครูมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งกระบวนการของรูปแบบเป็นการส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เมื่อพิจารณาถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ในภาพรวมแล้วพบว่ารูปแบบการเรียนรู้ผสมผสานในยุค New Normal มีประสิทธิภาพเนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนี้ผ่านกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน ทั้งทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบ ตลอดจนกระบวนการพัฒนารูปแบบ และได้ปรับปรุงแก้ไขตามลำดับ จึงทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักการศึกษา ดังประเด็นที่ค้นพบ ดังนี้

ขั้น S - Stimulus learning (ขั้นเข้าสู่บทเรียน) เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นและสนใจที่จะเรียนรู้ เช่น การกระตุ้นด้วยคำถาม การเล่นเกมในเนื้อหาที่ใช้สอน การให้ผู้เรียนดูวิดีโอทัศน์หรือคลิปสั้น ๆ แล้วตอบคำถามที่ชักชวนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รังสิณี พูลเพิ่ม และคณะ (2561) เรื่อง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยใช้คำถามเป็นฐานของนักเรียนพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ที่ชี้ให้เห็นว่าการกระตุ้นผู้เรียนโดยการใช้คำถามเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิด คำถามจะสร้างความสนใจให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็น Active Learning ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนคิดหาคำตอบ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และผู้เรียนกับ

ผู้เรียน และผลการวิจัยของ ชนาธิป ชินชนาวิน (2557) อ้างถึงใน รังสิณี พูลเพิ่ม และคณะ (2561) ที่พบว่า การกระตุ้นจะช่วยให้ นักศึกษามีความตื่นตัวในการเรียนรู้

ขั้น K - Knowledge Construction (ขั้นแลกเปลี่ยนสร้างองค์ความรู้) เป็นขั้นการศึกษาทำความเข้าใจความเข้าใจใหม่โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิม และแลกเปลี่ยนร่วมกันเพื่อขยายความรู้ความเข้าใจของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เช่น เมื่อผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจถึงลักษณะและองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนนำความรู้ดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่มในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎี สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ยุทธกรณ ก่อศิลป์ และนิลฉวี พิทักษ์ (2556) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญา ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 84.50 และผลการวิจัยของ รัชนิวรรณ ชันชัยภูมิ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อทักษะ การเชื่อมโยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 80.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.04 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ชี้ให้เห็นได้ว่าขั้นแลกเปลี่ยนสร้างองค์ความรู้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้น P – Product design (ขั้นสร้างชิ้นงานชิ้นใหม่) เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก ในขั้นนี้เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกเป็นรายบุคคล ผ่านการลงมือกระทำ ในระหว่างฝึกออกแบบการจัดการเรียนรู้นั้นจะมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกในการให้คำแนะนำปรึกษา สอดคล้องกับ งานวิจัยของสันติ เส้นหมานและคณะ (2554) เรื่อง การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้บทเรียนแบบไฮเปอร์เคส ที่ชี้ให้เห็นว่าวิธีการนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออก เรียนรู้ได้อย่างไม่จำกัด เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามกระบวนการต่าง ๆ มีกระบวนการกลุ่มร่วมกันในการทำงานสร้างสรรค์ชิ้นงาน โดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ไปทดลองใช้อภิปรายได้ 2 ประเด็น คือ ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal รายละเอียดดังนี้

2.1 นักศึกษามีสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกเมื่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เนื่องจาก รูปแบบถูกสร้างขึ้นมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (SKIPP) ที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกได้อย่างหลากหลายวิธี มีรายละเอียดดังนี้

ขั้น K - Knowledge Construction (ขั้นแลกเปลี่ยนสร้างองค์ความรู้) เป็นขั้นการศึกษาทำความเข้าใจความเข้าใจใหม่โดยการเชื่อมโยงความรู้เดิม และแลกเปลี่ยนร่วมกันเพื่อขยายความรู้ความเข้าใจของตนเอง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เช่น เมื่อผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถเกิดความเข้าใจถึงลักษณะและองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนนำความรู้ดังกล่าวมาแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่มในการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานของแนวคิด ทฤษฎี สอดคล้องกับ ชนาธิป พรกุล (2554: 73-79) ได้กล่าวถึง การนำทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมไปใช้ในขั้นนี้ว่า ครูจะต้องคำนึงถึง (1) การเห็นคุณค่าของความคิดเห็นผู้เรียน การยอมรับและเห็นคุณค่าของครูจะช่วยเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด (2) การใช้คำถามการคิดระดับสูงเพื่อดึงความคิดของผู้เรียนออกมา โดยการใช้

คำถามของครูเพื่อถ่วงความคิดในสมองของผู้เรียนออกมาแล้วผู้เรียนก็ใช้ทักษะการคิดระดับต่าง ๆ ในการเรียบเรียงคำตอบ (3) การเห็นคุณค่าของกระบวนการคิดมากกว่าคำตอบ หลังจากที่ผู้เรียนตอบคำถามและได้รับการยอมรับจากครู ผู้เรียนจะกล้าแสดงความคิดของตน

ขั้น P - Process of reflect (ขั้นถ่วงใจความคิด) เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสะท้อนผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ถูกจัดทำขึ้น เพื่อนำแนวทางไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ในขั้นนี้ผู้เรียนแต่ละคนได้มีโอกาสนำเสนอการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตนเองนำเสนอ ผู้สอนและผู้เรียนคนอื่น ๆ จะร่วมกันให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนที่นำเสนอผลงานมีโอกาสนำข้อมูลจากการสะท้อนผลไปปรับปรุงและพัฒนาให้สมบูรณ์ต่อไป ข้อค้นพบในขั้นตอนนี้ทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความรู้ ความคิดจากการสะท้อนผล ร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผลงานนักศึกษา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่สุวิมล ว่องวานิช (2546: 13) ได้กล่าวว่าเป็นกระบวนการตัดสินความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และสอดคล้องกับแนวคิดของ ไอสัน (Eison, 2010) ที่กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถจัดการเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ทั้งแบบรายบุคคลหรือแบบกลุ่ม และจัดการเรียนรู้ได้ทั้งที่ใช้เทคโนโลยีและไม่ใช้เทคโนโลยี

2.2 การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุก นักศึกษาครูเห็นด้วยในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และมีความพึงพอใจที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้เอง ทั้งนี้เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาครูที่มุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักศึกษากล้าพูด และมีความสุขกับการเรียนรู้ และมีโอกาสเลือกที่จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตรงกับความถนัดความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนด้วยความกระตือรือร้นเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนสามารถประยุกต์ความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย

1. อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนนักศึกษาครูสามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการสอนนักศึกษาครูสาขาต่าง ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยอาจารย์ผู้สอนต้องเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและนำขั้นตอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานไปใช้

2. อาจารย์และครูในสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถนำขั้นตอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์อื่น ๆ อาทิเช่น การสอนแบบออนไลน์ (online) การสอนแบบออนไซต์ (onsite) และการสอนแบบผสมผสาน (Blended learning)

3. อาจารย์ ครู หรือผู้ที่นำรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานในยุค New Normal ไปใช้ต้องมีความพร้อมด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ด้านอุปกรณ์ และด้านสัญญาณเครือข่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู

2. ควรมีการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนโดยแยกชนิดของสื่อสังคมออนไลน์ หรือ Application ที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนั้น ๆ เพื่อจะให้เห็นแนวทางการนำไปใช้ที่ครอบคลุม ชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยโดยแยกเป็นรายวิชาตามกลุ่มที่นักศึกษาครูจะต้องรับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อจะให้เห็นแนวทางการนำไปใช้ที่ครอบคลุม ชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปใช้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนาธิป พรกุล . (2554). *การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้*. กรุงเทพฯ: วีพริ้น.
- ฉัตรชัย หวังจมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. *วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- ดิเรก อัครชาติ. (2563). การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงสำหรับการจัดการเรียนการสอนในยุค Thailand 4.0. *วารสารครุศาสตร์สาร*, 14(1), 239-252.
- ทับทิมทอง กอบัวแก้ว. (2563). รูปแบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ด้วยกระบวนการจัดการความรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *วารสารครุศาสตร์สาร*, 14(1), 80-99.
- ชวชนิ โรจนาวี. (2544). *เส้นทางการเป็นครูแห่งชาติ : การวิจัยพหุกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2559). *การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning*. (พิมพ์ครั้งที่ 2), กรุงเทพฯ: ทริปปิ้ลเอ็ดดูเคชั่น.
- ไพฑูริย์ กานต์ธัญลักษณ์. (2557). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันและเทคนิคซินเนคติกส์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูษิมา ภิญญาสินวัฒน์. (2563). *พลิกวิกฤตเป็นโอกาส “โค้ชหน้างาน” ครูพัฒนาการศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ : TDRI.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2546). *การศึกษาและความเป็นครูไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ยุทธกรณ์ ก่อศิลป์ และนิลฉณี พิทักษ์ (2556) เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยใช้เทคนิคแผนผังทางปัญญารายวิชา ส 32103 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 7(1), 132-139
- สันติ เส้นหมานและคณะ (2554). การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้บทเรียนแบบไฮเปอร์เคส. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(2), 93-100.
- สายชล จินโจ (2550). *การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานรายวิชาการเขียนโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ 1 สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : פרקหวานกราฟฟิค.

- สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัต และเทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2558). การพัฒนาบัณฑิตครูของสถาบันอุดมศึกษาตามทฤษฎีทวิปริทัศน์ และแนวคิดการเรียนรู้ในพื้นที่สาม. *วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ*, 5(9), 1-10.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิภา ปรัชญพฤทธิ. (2560). การพัฒนารูปแบบการผลิตครูเพื่อรองรับการศึกษายุค 4.0. *วารสารร่วมพฤษ์มหาวิทยาลัยเกริก*, 35(3), 102-136.
- Eison, Jim. (2010). *Using Active Learning Instructional Strategies to Create Excitement and Enhance Learning*. Department of Adult, Career & Higher Education. University of South Florida. Available from <http://www.cte.cornell.edu/documents/presentations/Eisen-Handout.pdf>